

Πάσχει θεολογικώς ο λεγόμενος «εγκεφαλικός θάνατος» (Σεβ. Μητροπ. Ναυπάκτου & Αγ. Βλασίου Ιερόθεος)

Date : Αυγούστου 4, 2011

Στην εποχή μας γίνεται λόγος για τον εγκεφαλικό θάνατο, ως τον πραγματικό θάνατο, δηλαδή για την νέκρωση του εγκεφαλικού στελέχους, ανεξάρτητα αν εξακολουθή να λειτουργή η καρδιά με την μηχανική υποστήριξη της αναπνοής. Ενώ παλαιότερα ο θάνατος προσδιοριζόταν από την παύση της καρδιάς, οι σύγχρονοι επιστήμονες κάνουν λόγο για τον εγκεφαλικό θάνατο, δηλαδή την νέκρωση του εγκεφαλικού στελέχους και την μη αναστρέψιμη βλάβη του εγκεφαλικού ιστού. Αυτή η αλλαγή έγινε προκειμένου να χρησιμοποιούνται τα όργανα ενός λεγομένου «πτωματικού δότη». Η «επίσημη» άποψη της Επιτροπής Βιοηθικής τείνει να παραδεχθή την άποψη περί εγκεφαλικού θανάτου.

Πρόσφατα, όμως, στο θέμα αυτό παρενέβη ο **Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος**, σε ομιλία του που έκανε στην Καβάλα, κατά την επίσημη επίσκεψή του στην Ιερά Μητρόπολη Φιλίππων, Νεαπόλεως και Θάσου. Είπε, μεταξύ άλλων, στην ομιλία του:

«Η καρδιά είναι τό κέντρον τής ψυχής καί τής υπάρξεως, διό καί ο καρδιακός θάνατος είναι ο όντως θάνατος **καί όχι ο εγκεφαλικός**. Η καρδιά είναι η φωλεά τής προσωπικότητος μέ όλον τό θετικόν φορτίον τών σπερμάτων τής αρχαίας σκωρίας τών παθών. Διά τούτο καί οι Πατέρες καί Διδάσκαλοι τής Εκκλησίας επιμένουν πολύ εις τήν ανάγκην τής καθάρσεως τής καρδιάς, καί μάλιστα προσδιορίζουν τόν τρόπον διά τής αδιαλείπτου προσευχής: "Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησόν με τόν αμαρτωλόν", διά τής πνευματικής εγρηγόρσεως, ανυστάκτου προσοχής καί νηπτικής ασκήσεως, διά τής χαλιναγωγήσεως τής φαντασίας μέ τήν φύλαξιν τών αισθήσεων, διά τού κατά Θεόν πένθους καί τών δακρύων, διά τής εξαγορεύσεως τών λογισμών καί εξομολογήσεως τών αμαρτημάτων. Τότε η Χάρις τού Θεού καθαρίζει, θεραπεύει, ειρηνεύει καί αγιάζει τήν καρδιάν, καί τήν καθιστά άξιον κατοικητήριον τού Θεού. Εις τήν Παλαιάν Διαθήκην ο Θεός ζητεί από τόν πιστόν: "Υιέ, δός μοι σήν καρδιάν". Απαιτεί δηλαδή τό όλον πρόσωπον, τήν όλην προσωπικότητα καί ζωήν. Η ένωσις τής καρδιάς μέ τόν Θεόν είναι τό ύψιστον τών εφετών, τό οποίον όμως δύναται νά επιτευχθή μόνον εάν ο Θεός «διανοίξη» τήν καρδιάν μας, όπως τής Αγίας Λυδίας. Δέν είναι αποτέλεσμα μόνον τής ιδικής μας επιθυμίας».

Η πατριαρχική αυτή παρέμβαση είναι σημαντική. Τονίζεται ιδιαίτερα ότι η θεολογία τής Ορθοδόξου Εκκλησίας, όπως εκφράζεται από τούς αγίους Πατέρας τής Εκκλησίας, δίνει προτεραιότητα στην καρδιά, ως τό κέντρον τής βιολογικής ζωής, οπότε όταν παύση η καρδιά επέρχεται ο βιολογικός θάνατος. Επίσης, γίνεται λόγος καί γιά τήν «πνευματική» καρδιά, όπου εδράζονται τά πάθη καί η οποία καθαρίζεται μέ τήν ενέργεια τού Θεού καί τήν συνέργεια τού ανθρώπου, μέ τήν προσευχή καί τήν κατά Χριστόν άσκηση. Η ένωση τού ανθρώπου μέ τόν Θεό γίνεται διά τής καρδιάς, όπου ενεργεί ο νούς, ενώ η γνώση τού κόσμου καί η ανάπτυξη τών επιστημών γίνεται διά τής λογικής. Έτσι, υπάρχουν σαφώς δύο γνωσιολογικά κέντρα καί δύο μεθοδολογίες γνώσης.

Ως Ορθόδοξοι δέν μπορούμε νά αποσυνδέσουμε τήν βιολογική ζωή τού ανθρώπου από τήν λειτουργία τής καρδιάς καί νά τήν συνδέσουμε μέ τό εγκεφαλικό στέλεχος. Καί τό κυριότερο, δέν μπορούμε νά αποσυνδέσουμε τήν ψυχή από τήν ζωή. Εφ' όσον υπάρχει ψυχή στόν άνθρωπο, συνεπάγεται ότι υπάρχει καί ζωή. Διαφορετικά θά είμαστε αναγκασμένοι νά δεχθούμε ότι δέν υπάρχει ψυχή πρίν σχηματισθή τό όργανο τής καρδιάς καί ο εγκέφαλος, ή ότι δέν υπάρχει ψυχή σέ ανεγκέφαλα έμβρυα καί βρέφη, πράγμα απαράδεκτο από πλευράς ορθοδόξου θεολογίας.

Η θέση τού Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου γιά τήν βιολογική καί πνευματική καρδιά είναι αξιοπρόσεκτη καί φανερώνει ότι **πάσχει θεολογικώς ο λεγόμενος «εγκεφαλικός θάνατος»**.

(Πηγή: "Εκκλησιαστική Παρέμβαση" Ιούλιος 2011)

Διαβάστε περισσότερα άρθρα του Σεβασμιωτάτου πατώντας [εδώ](#)